



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 21 czerwca 2011 r.

**Pani
Róża Szyszło
Dyrektor Gimnazjum nr 2
z Oddziałami Integracyjnymi
w Głubczycach**

LOP-4101-04-04/2011
P/11/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu przeprowadziła kontrolę nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Kochanowskiego w Głubczycach² w latach szkolnych 2008/2009-2010/2011 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywna ocena odnosi się w szczególności do: zatrudniania w Gimnazjum osób sprawujących nadzór pedagogiczny posiadających kwalifikacje niezbędne do sprawowania tego nadzoru oraz kadry pedagogicznej posiadającej wymagane kwalifikacje, sporządzania i przedstawiania radzie pedagogicznej planów nadzoru pedagogicznego, przedstawiania radzie pedagogicznej sprawozdań i ogólnych wniosków ze sprawowanego nadzoru oraz informacji o pracy szkoły, prowadzenia analiz i diagnoz z działalności dydaktycznej,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., dalej: ustawa o NIK

² Dalej: Gimnazjum

wychowawczej i opiekuńczej oraz wykorzystywania ich do doskonalenia pracy. Pozytywna ocena dotyczy także kontrolowania przez osoby uprawnione do sprawowania nadzoru pedagogicznego przestrzegania przepisów dotyczących działalności dydaktyczno-oceniającej, organizowania i prowadzenia szkoleń członków rady pedagogicznej oraz informowania jej o aktualnych problemach oświatowych i przepisach prawa oświatowego, zapewnienia zgodności zapisów statutu Gimnazjum z postanowieniami ramowego statutu publicznego gimnazjum oraz przestrzegania wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Ponadto w Gimnazjum prawidłowo organizowano pracę wychowawczo-profilaktyczną, a uczniom, u których poradnia psychologiczno-pedagogiczna stwierdziła zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, dostosowano wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: niezapewnienia w pełnym zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki w Gimnazjum, prowadzenia księgi ewidencji dzieci i młodzieży, ksiąg uczniów oraz arkuszy ocen z naruszeniem obowiązujących w tym zakresie przepisów.

1. NIK krytycznie ocenia niepodjęcie przez Dyrektora Gimnazjum działań mających na celu zabezpieczenie szlaku komunikacyjnego wychodzącego poza teren szkoły, w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście dzieci na jezdnię, pomimo obowiązku wynikającego z § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*³.

Brak ww. działań Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła brakiem wskazania na konieczność zainstalowania tego zabezpieczenia przez poprzednie kontrole. W ocenie NIK, działania w celu uniemożliwienia uczniom opuszczającym teren Gimnazjum, bezpośredniego wejście na jezdnię, winny być podjęte niezwłocznie po wejściu w życie ww. wymogu, bez oczekiwania na wskazanie organów kontrolnych.

Z trzech pomieszczeń Gimnazjum wyposażonych w apteczki, w dwóch nie było instrukcji udzielania pierwszej pomocy, wymaganej § 20 rozporządzenia *w sprawie bhp*. W ocenie NIK mogło to wpłynąć na bezpieczeństwo udzielenia takiej pomocy, w sytuacji gdy aż 54 % nauczycieli Gimnazjum, w tym nauczyciel wychowania fizycznego, nie posiadało stosownego przeszkolenia, wymaganego § 21 powołanego rozporządzenia. Zaniechanie przez Dyrektora działań w celu zapewnienia posiadania przez wszystkich nauczycieli umiejętności udzielania fachowej pierwszej pomocy, może stanowić istotne

³ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm., dalej rozporządzenie *w sprawie bhp*

zagrożenie bezpieczeństwa uczniów. Podkreślić należy, że w kontrolowanym okresie w Gimnazjum odnotowano 15 wypadków, którym ulegli uczniowie.

NIK zwraca ponadto uwagę, że w Gimnazjum nie zapewniono uczniom możliwości pozostawiania w pomieszczeniach szkolnych części podręczników i przyborów, pomimo takiej dyspozycji zawartej w § 4a rozporządzenia w *sprawie bhp*.

2. Dokumentacja dotycząca przebiegu nauczania oraz działalności wychowawczej i opiekuńczej prowadzona była w Gimnazjum nierzetelnie. I tak:

- w księdze ewidencji dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 18 lat nie odnotowano numerów PESEL dla wszystkich ujętych w niej dzieci (631); w 115 przypadkach (18 %) brak było wpisów o miejscu urodzenia ucznia, a dla 11 dzieci (48 %) niepobierających nauki w Gimnazjum - nie podano informacji o szkole, w której spełniają one obowiązek szkolny. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia w *sprawie dokumentacji przebiegu nauczania* (odpowiednio: § 3b ust. 2 pkt 1 i 3b ust. 2 pkt 2d).
- w dwóch księgach uczniów prowadzonych w okresie objętym badaniem nie podano numerów PESEL dla wszystkich wpisanych w nich uczniów (1 257), brak było adresów zamieszkania 1 188 uczniów (95 %), a w przypadku kolejnych 7 uczniów (0,6 %) - daty ich przyjęcia do Gimnazjum. Powyższe naruszało przepisy § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia.
- księga arkuszy ocen nie zawierała na stronie pierwszej adnotacji, o której mowa w § 13 ust. 2 powołanego rozporządzenia oraz na ostatniej stronie adnotacji, dotyczących liczby arkuszy ocen uczniów, którzy ukończyli Gimnazjum oraz uczniów, którzy z różnych przyczyn opuścili szkołę. Ponadto ww. dokumentów nie opatrzono pieczęcią Gimnazjum oraz podpisem dyrektora, co pozostawało w sprzeczności z zapisami wymaganych § 13 ust. 4 rozporządzenia w *sprawie dokumentacji przebiegu nauczania*.

Odpowiedzialnym za powstanie powyższych nieprawidłowości był referent administracji, prowadzący ww. dokumentację, a z tytułu nadzoru - dyrektor Gimnazjum.

NIK zwraca ponadto uwagę na brak udokumentowania faktu wywiązania się nauczycieli i wychowawców z obowiązku przekazania rodzicom uczniów (opiekunom prawnym) na początku każdego roku szkolnego informacji o wymaganiach edukacyjnych i sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz warunkach, sposobie i kryteriach oceniania zachowania ucznia, o którym mowa w § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2007 r. w *sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz prowadzenia sprawdzianów i egzaminów w szkołach*

publicznych⁴. Stwierdzono również, że Dyrektor Gimnazjum nie dokumentowała spełnienia obowiązku informowania pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy, organu prowadzącego Gimnazjum oraz Rady Rodziców o zaistniałych wypadkach uczniów, o którym mowa w § 41 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bhp. Ponadto w odniesieniu do 7 wypadków uczniów (47 % zaistniałych w kontrolowanym okresie) w szkole nie udokumentowano spełnienia obowiązku niezwłocznego poinformowania o zdarzeniu rodziców (opiekunów prawnych), a dodatkowo w odniesieniu do 6 wypadków (40 %) – poinformowania społecznego inspektora pracy. Stwierdzono ponadto, że na Radzie Pedagogicznej Gimnazjum omówiono przyczyn i okoliczności tylko jednego wypadku (7 %), nie ustalając jednak środków niezbędnych do zapobieżenia takiemu zdarzeniu w przyszłości, pomimo obowiązku ustalonego § 51 rozporządzenia w sprawie bhp.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. ***Zapewnienie prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie dokumentacji przebiegu nauczania.***
2. ***Podjęcie działań w celu zabezpieczenia szlaku komunikacyjnego wychodzącego poza teren Gimnazjum w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię, zgodnie z wymogiem określonym w § 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie bhp.***
3. ***Wyposażenia wszystkich pomieszczeń, w których umieszczono apteczki, w instrukcje o zasadach udzielania pierwszej pomocy, zgodnie z wymogiem określonym w § 20 rozporządzenia w sprawie bhp.***
4. ***Przeszkolenia nauczycieli w zakresie udzielania pierwszej pomocy, zgodnie z wymogiem określonym w § 21 rozporządzenia w sprawie bhp.***
5. ***Ustalanie środków niezbędnych do zapobieżenia wypadkom uczniów w przyszłości, zgodnie z wymogiem § 51 rozporządzenia w sprawie bhp.***
6. ***Umożliwienie uczniom pozostawiania w Gimnazjum części podręczników i przyborów szkolnych, zgodnie z wymogiem określonym w § 4a rozporządzenia w sprawie bhp.***

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

⁴ Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.